

Domenekonflikter i rettssystemet

Dette er en veileder laget for dommere, påtalemyndighet, politi, advokater og andre som kan ha behov for spesialkunnskap om de tekniske og praktiske sidene ved konfliktløsning og rettslige prosesser som gjelder domenenavn.

Veilederen gjør rede for følgende:

1. Slik er adressesystemet bygget opp
2. Hvem som har ansvar for hva
3. Når det oppstår en konflikt
4. Aktuelle tiltak i våre systemer

Hva er et domenenavn?

Et domenenavn – eller et domene – er en adresse på internett. Det brukes vanligvis til nettsider og e-post. Abonnement på et domenenavn gir en bruksrett til navnet så lenge abonnementet varer.

1. Slik er adressesystemet bygget opp

For en internetbruker er det tjenestene som kjøres på den tekniske infrastrukturen, som gir verdi. De mest kjente tjenestene er nettsider og e-post, men det er også mulig å koble opp telefonsamtaler over nettet, laste ned filer, logge seg inn på ulike databaser og så videre.

Så hvordan finner vi frem til disse tjenestene? Alle datamaskiner som er koblet til internett, har en egen IP-adresse som består av en lang tallrekke. Det er mulig å bruke denne adressen til å koble seg direkte til en maskin, men for at vi skal slippe å huske tallrekken, knytter domenenavnsystemet (DNS) unike domenenavn til IP-adressen.

Domenenavnsystemet er «telefonkatalogen» for internett

Du slår opp et navn i telefonkatalogen for å finne det tilhørende telefonnummeret. På samme måten brukes domenenavnet til oppslag i domenenavnsystemet. Oppslaget setter i gang et søk etter en IP-adresse, som brukes til å kontakte en maskin med den tjenesten du ønsker tilgang til. Det er nokså opplagt at en telefonsamtale ikke går gjennom telefonkatalogen. Tilsvarende går heller ikke internettrafikken gjennom domenenavnsystemet.

Et norsk domenenavn slutter på *.no*. Formen blir *domenetmitt.no*, der **domenetmitt** er det domenenavnet abonnenten velger seg. Hvis domenenavnet har tjenester som nettsider og e-post knyttet til seg, kan nettadressen være *www.domenetmitt.no*, og en typisk e-postadresse kan ha formen *fornavn.etternavn@domenetmitt.no* eller *post@domenetmitt.no*.

Et domenenavn kan være registrert uten at det er tjenester knyttet til det. Det er et krav at norske

domener skal fungere teknisk, men de trenger ikke å ha innhold i form av for eksempel nettsider eller e-postadresser.

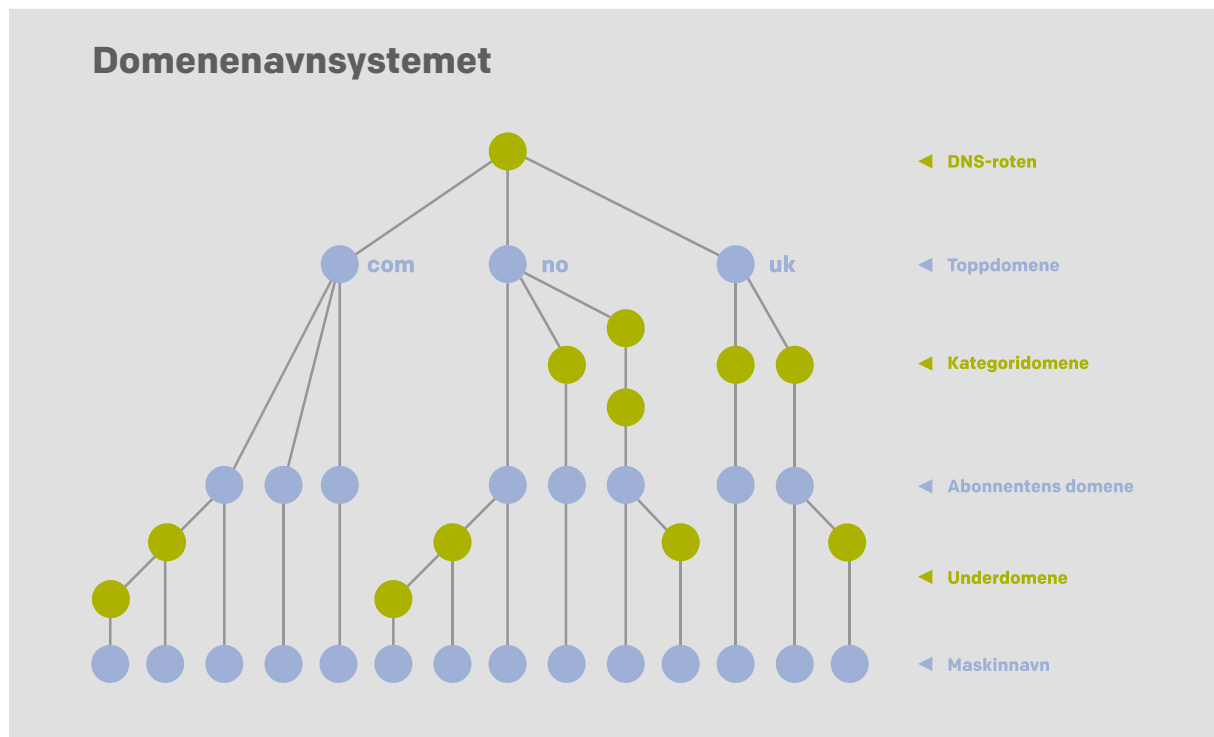
Et domenenavn er alltid unikt. *regjeringen.no* og *regjeringa.no* er for eksempel to forskjellige domenenavn siden stavemåten er ulik. Dette gjelder selv om de to navnene betyr det samme, er registrert av samme organisasjon og peker til den samme IP-adressen.

Organisering av domenenavnsystemet

Domenenavnsystemet er bygget opp som et hierarki og kan sammenlignes med et rotsystem. Det øverste nivået kalles ofte DNS-roten eller bare roten.

Toppdomenene er det øverste nivået under roten. Det finnes to typer toppdomener. Den ene typen er landkodene, som for eksempel *.no* (Norge) og *.se* (Sverige). Her fastsettes regelverket i det enkelte land. Den andre typen er de generiske toppdomene, som *.com*, *.org* og *.shop*. Her fastsettes regelverket av internasjonale aktører.

På nivået under toppdomenene ligger det som vi vanligvis tenker på som domenenavn, slik som *uio.no* for Universitetet i Oslo. Noen toppdomener har også egne kategoridomener på dette nivået. Dette er domener som er satt opp for bestemte grupper, for eksempel *dep.no*, som er kategoridomene for alle departementene i Norge, eller *priv.no*, som er kategoridomene for private domenenavn. På nivået under finnes underdomener, som for eksempel *minestudier.uio.no*, og navn på maskiner, for eksempel *stream-prod02.uio.no*.

Rotstrukturen gjenspeiler også ansvarsforholdene. Det er egne aktører som har ansvar for «rotskuddene» på hvert nivå. Ulike registreringsenheter administrerer regelverket og driver den sentrale databasen for hvert enkelt toppdomene. For den norske landkoden er dette UNINETT Norid AS – Norid i kortform. Den som har registrert domene-

navnet (abonnten) kan selv velge å etablere underdomener.

Hver enkelt aktør kan bare påvirke rotskudd rett under seg i hierarkiet. Det betyr at Norid ikke kan påvirke for eksempel *.com*-domenet eller domenenavn registrert under dette toppdomenet.

Verdens toppdomener

På våre nettsider vedlikeholder vi en oversikt over hvem som er ansvarlig for andre toppdomener i verden. Bruk denne hvis du trenger å komme i kontakt med noen om et domene utenfor *.no*.

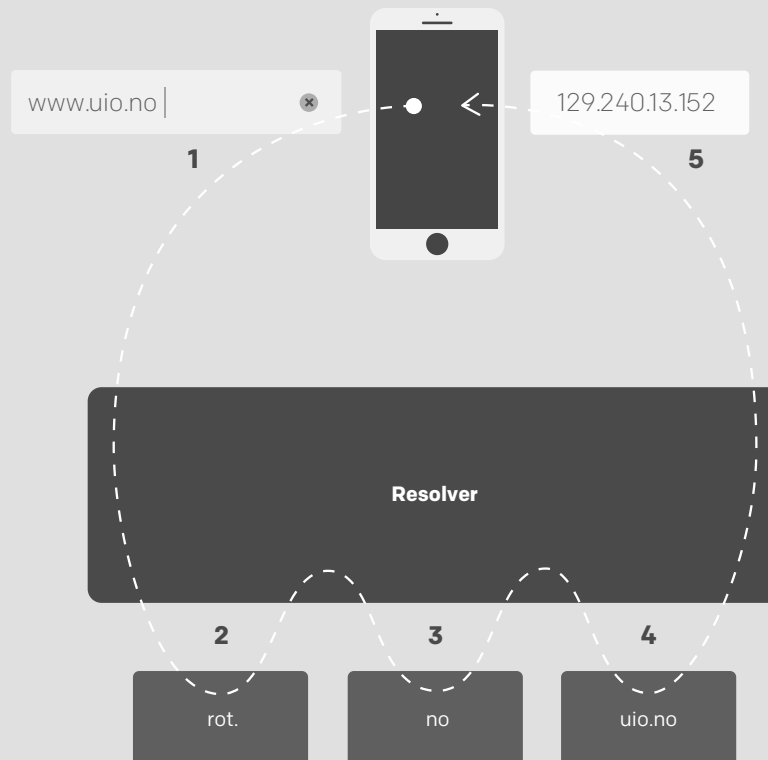
www.norid.no/no/domenenavnbaser/domreg/

Hva skjer når et domenenavn blir slått opp?

Hvert domenenavn har et sett med maskiner som besvarer spørsmål om adresser under navnet. Disse

maskinene kalles navnetjenere. Stort sett er kommunikasjonen med disse maskinene usynlig for brukeren.

Hva skjer bak kulissene når du slår opp et domene?

Du ønsker å slå opp et bestemt arrangement på nettsidene til Universitetet i Oslo. Du vet at adressen til universitetet er `www.uio.no` og skriver dette inn i adressefeltet i nettleseren din.

1. En liten programsnutt i datamaskinen din tar kontakt med en egen datamaskin som er satt opp for å behandle oppslag i domenenavnsystemet, en såkalt rekursiv resolver. Denne maskinen drives ofte av internettleverandøren.
2. Den rekursive resolveren får i oppdrag å finne IP-adressen til `www.uio.no`. Den sender spørsmålet videre til en av navnetjenerne for roten i domenenavnsystemet. Rotnavnetjenerne kjenner bare til nivået under seg i hierarkiet og svarer med en liste over navnetjenerne for toppdomenet `.no`.
3. Resolveren sender spørsmålet på nytt til en av navnetjenerne for `.no`. Disse kjenner også bare til nivået under seg, og svarer med en liste over navnetjenerne for `uio.no`.
4. Resolveren gjentar spørsmålet til en av navnetjenerne for `uio.no`, som svarer med IP-adressen for `www.uio.no`.
5. Resolveren sender IP-adressen til din datamaskin. Når nettleseren får adressen, kan den ta kontakt med universitetets webtjener og laste ned de nettsidene du har bedt om.

Mer om hvordan domenenavnsystemet virker (video):
www.norid.no/no/dns/slik-virker-dns

2. Hvem som har ansvar for hva

Vi snakker her om norske domenenavn, som er domenenavn som slutter på .no. Alle domenenavn direkte under toppdomenet er registrert i Norids

database. Per september 2017 er antallet i underkant av 740 000. Vi behandler månedlig rundt 10 000–12 000 søknader om nye domenenavn.

Rammeverk

Det norske toppdomenet administreres i overensstemmelse med nasjonal regulering, jf. ekomloven § 7-1¹, og den norske domeneforskriften². Forskriften setter rammene³ for Norids utforming og endring⁴ av tildelingsreglene (regelverket for .no⁵).

Den norske registreringstjenesten har vært fullstendig automatisert i mange år. Dette effektiviserer prosessen og møter brukernes behov for rask

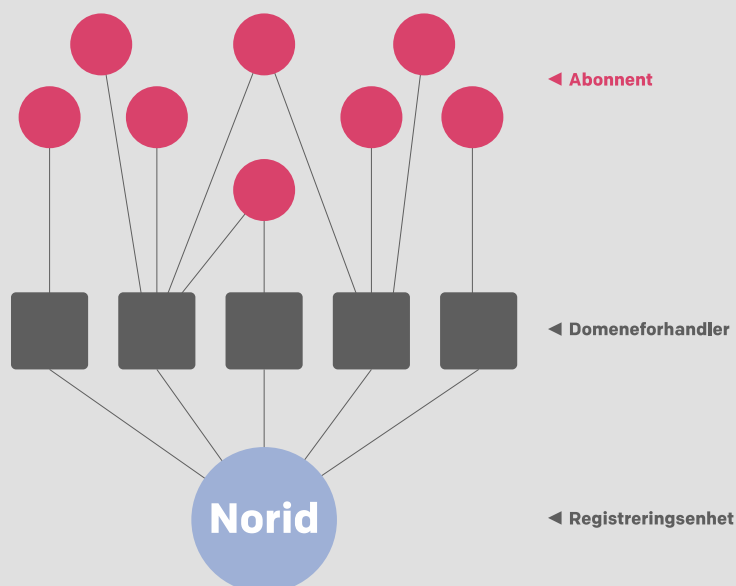
behandling av søknadene. Før registrering avgir søkeren en egenerklæring⁶ der han bekrefter at han ikke krenker andres rettigheter, og at han tar ansvaret for følgene av registrering og bruk av det domenenavnet han velger. Det er ingen forkontroll av dette. Rettighetsbrudd og andre konflikter behandles i ettertid, enten av Domeneklagenemnda eller i rettssystemet.

Aktører, roller og ansvar

Et domene oppstår idet Norid tildeler et abonnement på domenet til en organisasjon eller en privatperson. Abbonnten får en bruksrett til domenenavnet så

lenge abonnementet gjelder, normalt til vedkommende selv avslutter det.

Hvem er involvert?

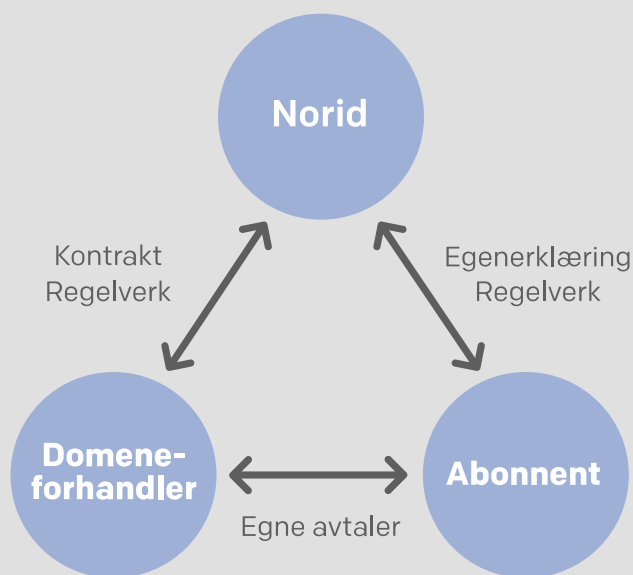
Tre aktører er involvert ved registrering av domenenavn:

1. **Abbonnten**, som ønsker å abonnere på domenenavnet.
2. **Domenehandleren** (registraren), som sender inn søknader på vegne av abonnenten og fungerer som mellomledd mellom abonnenten og Norid.
3. **Norid**, som behandler søknaden i tråd med regelverket, sørger for registrering i det sentrale registeret og driver navnetjenesten for .no.

Forholdet mellom abonnent, domeneforhandler og Norid er regulert gjennom privatrettslige avtaler. Regelverket for .no er både en kontrakt mellom Norid og abonnenten og mellom Norid og forhandleren. I tillegg har Norid en egen kontrakt⁷ med

forhandlerleddet. Rettigheter og plikter i henhold til regelverket for .no hviler alltid på abonnenten. Det gjelder også i tilfeller der abonnenten har gitt en tredjepart anledning til å bruke domenet eller opprette underdomener.

Avtaleforhold mellom aktørene

Abonnenten er ansvarlig for hva abonnementet brukes til. Norid driver ingen kontroll med innhold på nettsted, og har heller ikke noe mandat til å

reagere overfor nettsteder som kan se ut til å bryte loven; det er det opp til politiet og rettsvesenet å gjøre⁸.

Hvordan finne de ansvarlige for et bestemt domene

Oppslagstjeneste for norske domener, www.norid.no/no/domenenavnbasen/whois/

Her kan du finne ut hvem som er abonnent og se hvilke andre domener denne abonnenten har. Oppslagstjenesten gir også informasjon om hvilke navnetjenere som betjener domenet, hvem som er teknisk kontakt og hvem som er forhandler. Noe av denne informasjonen kan også indikere hvem som er teknisk leverandør av tjenester under domenet.

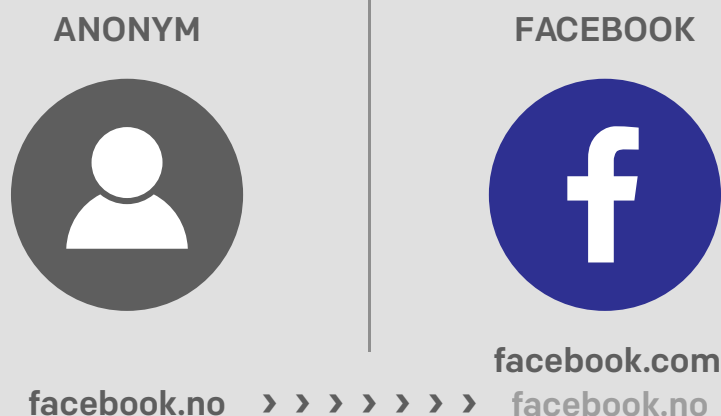
3. Når det oppstår en konflikt

Når det gjelder tjenester under domener og innhold på nettsider, gjelder norsk lov på vanlig måte. Abonnementen har det hele og fulle ansvaret for bruken av domenet. Det er abonnenten som avgjør om det skal knyttes tjenester til domenet og hvilke tjenester han ønsker å tilby. Det kan være tjenester han velger å sette opp selv i egen organisasjon og på egne maskiner, eller han kan kjøpe produkter fra en internettleverandør eller andre tilbydere. Innholdsmessig kan tjenestene variere, fra statiske nettsider til nettsted med

filer for nedlasting, online-spill, blogger, portalsider som *altinn.no* og en rekke andre.

Det finnes to typer konflikter der domenenavn kan være involvert: Konflikter der selve domenenavnet er stridens kjerne, og konflikter der domenenavnet blir involvert fordi det leder til innhold det står strid om. Norid er normalt ikke en part i disse konfliktene og trenger heller ikke å være det for å kunne gjennomføre eventuelle tiltak.

Konflikt om domenenavnet

Dette gjelder først og fremst sivilrettslige saker der det er tvist om hvem som har rett til å bruke selve domenet. I prinsippet kan man også tenke seg saker der noen mener at domenenavnet i seg selv er sjikanerende eller ulovlig.

Konflikt om innhold og tjenester

Ved lovbrudd og uønsket virksomhet på internett er det som oftest tjenestene som er problemet, ikke domenenavnet. Både nettsider og e-post kan ha ulovlig innhold eller brukes til ulovlig virksomhet, for eksempel svindelforsøk. Denne typen konflikter resulterer ofte i straffesaker der påtalemyndighetene ønsker å sette en stopper for et innhold eller en tjeneste. Det kan også forekomme at andre aktører – private eller offentlige – ønsker å stoppe innholdet på en nettside.

Tiltak i en konflikt om domenenavnet

Tvister om rettigheter til domenenavn kan bringes inn for retten. For norske domenenavn fungerer i tillegg Domeneklagenemnda som et raskt, billig og enkelt alternativ i åpenbare konfliktsaker.

Domeneklagenemnda kan beslutte at et domenenavn skal overføres til ny abonnent, eller at det skal

slettes. Abonentene forplikter seg i kontrakten med Norid til å delta i klageprosessen og være bundet av nemndas avgjørelse. Hvis en av partene er misfornøyd med avgjørelsen, kan tvisten fremmes for domstolen. En avgjørelse fra Domeneklagenemnda binder ikke retten i en eventuell videre prosess.

Domeneklagenemnda

Domeneklagenemnda er et selvstendig organ som behandler tvistesaker om rettigheter til norske domenenavn og klager på avgjørelser som Norid har tatt. Som sekretariat har Norid ansvar for å klargjøre saksdokumenter, men avgir ikke innstilling i sakene. Alle avgjørelser i nemnda publiseres på Norids nettsider og i Lovdata.

Domeneklagenemnda: www.norid.no/domenekonflikter/domeneklagenemnda/
Arkiv over klagesaker: www.norid.no/no/domenekonflikter/domeneklagenemnda/klagearkiv/
Arkiv over rettssaker: www.norid.no/no/domenekonflikter/rettslig-behandling/rettssaker/

Tiltak i en konflikt om innhold eller tjenester

Den eneste effektive metoden for å gjøre en ulovlig tjeneste helt utilgjengelig uten skadevirkninger for andre, er at innholdet fjernes eller selve tjenesten stenges. Dette kan bare gjøres lokalt på de maskinene der tjenesten kjøres. Derfor er det alltid er mest effektivt å sette inn tiltak direkte mot abonnenten selv eller å kontakte tjenesteleverandøren.

1. Tiltak mot abonnenten

Det naturlige startstedet i en konflikt om innhold eller tjenester på internett er hos abonnenten. En del konflikter løses ved at abonnenten frivillig fjerner innholdet eller stopper den omstridte tjenesten.

Hvis dette ikke fører frem, er rettssystemet et alternativ for å pålegge abonnenten å stoppe tjenesten.

Slettmeg.no: Veiledningstjenesten til Norsk senter for informasjonssikring

Norsk senter for informasjonssikring – NorSIS – har en veiledningstjeneste, *slettmeg.no*, som veileder om hvordan man best kan gå frem når man opplever krenkelser på nett. Tjenesten har god kjennskap til hva det er mulig å få slettet og hvordan man bør gå frem for å få gjennomslag.

Veiledningstjenesten til Norsk senter for informasjonssikring: www.slettmeg.no

E-post: hjelp@slettmeg.no

Telefon: 08247

2. Kontakte tjenesteleverandøren

Dersom det ikke er mulig å få tak i abonnenten, vil neste trinn være å kontakte tjenesteleverandøren. I mange tilfeller kan dette være internettleverandøren.

De fleste norske internettleverandører har retningslinjer for å stoppe egne kunder i å misbruke leverandørens ressurser. Den enkelte leverandør vurderer i hver enkelt sak om de har anledning til å stenge tjenesten på bakgrunn av kontrakten med kunden eller med hjemmel i ekomloven, eller om de må ha en rettslig beslutning for å kunne reagere.

3. Slette domenet knyttet til innholdet eller tjenesten

Hvis tiltak mot abonnenten eller tjenesteleverandøren ikke fører frem, for eksempel fordi tjenesten drives av en leverandør utenfor landets grenser, kan sletting av domenenavnet være siste utvei. Sletting av domenenavnet vil ikke fjerne den

ulovlige tjenesten, men kan redusere skadevirkningene ved at den blir mindre tilgjengelig.

Noen ganger er det ikke mulig å få tak i verken abonnenten eller tjenesteleverandøren. I slike tilfeller kan registreringsenheten for det aktuelle toppdomenet kontaktes om sletting. De forskjellige toppdomenene stiller ulike krav til hva som må til for at et domenenavn skal kunne slettes.

En sletting innebærer at domenenavnet fjernes fra domenenavnsystemet. Det betyr at du ikke lenger får IP-adressen til tjenesten når du slår opp domenet, men i stedet en feilmelding om at domenet ikke finnes. Slettingen rammer alle tjenestene under domenet og alle underdomener som er tilknyttet dette. Likevel er ikke innholdet borte. Tjenesten eksisterer fremdeles, men den vil være vesentlig mindre tilgjengelig fordi de fleste nettbrukere ikke kjenner IP-adressen og dermed ikke kan komme frem til innholdet.

Hva skjer når et domenenavn slettes?

La oss si at en student har publisert ulovlig innhold på en nettside hos Universitetet i Oslo. Norid har ikke tilgang til å slette verken selve nettsiden, studentens brukerområde eller et enkelt underdomene. Det eneste vi har mulighet til å gjøre, er å slette domenenavnet *uio.no*. Konsekvensene av en slik sletting vil være:

- **Alle e-postadresser og nettsider tilknyttet domenet slutter å virke**
For *uio.no* dreier dette seg om tusenvis av e-postadresser og en stor mengde nettsider.
- **Alle navnetjenermaskiner under domenet blir utilgjengelige**
Dette kan ramme andre domener som Universitetet i Oslo har. I tillegg kan det ramme domener som tilhører andre, men som bruker universitetets navnetjenere for sine domener. Dette gjelder for eksempel Holocaustsenterets domene, *holocaust.no*, som vil slutte å virke.
- **Alle andre tjenester under domenet blir utilgjengelige**
Dette kan gi ringvirkninger for tjenester utenfor domenet. I vårt eksempel vil Feide (identitetsforvaltning for norsk utdanningssektor) bli rammet fordi denne tjenesten bruker student- og ansattdatabaser på utdanningsinstitusjonene for å autentisere brukerne. De delene av denne tjenesten som krever oppslag i databaser ved Universitetet i Oslo, vil ikke fungere hvis *uio.no* slettes.
- **Alle underdomener blir utilgjengelige**
Universitetet i Oslo har en rekke underdomener, for eksempel til fakultetene (*jus.uio.no*, *matnat.uio.no* og lignende) og til universitetets datasikkerhetstjeneste UiO CERT (*cert.uio.no*). Alle disse, med e-postadresser, nettsider og andre tjenester, vil slutte å virke.

Det er få domenenavn som har så mange brukere og tjenester som i eksempelet over. Problemet er at det bare er abonnenten selv som kan vite hvor mange e-postadresser, nettsider og andre tjenester som ligger under et domene. En etterforsker vil ved nærmere undersøkelser rundt abonnentens virksomhet likevel kunne få informasjon om hvor sannsynlig det er at uskyldige tredjeparter også benytter tjenester knyttet til domenet.

Det er for øvrig flere måter å nå en tjeneste på via

IP-adressen. En enkel måte er å lenke direkte til en IP-adresse uten å gå veien om domenenavn-systemet, noe som utnyttes av de som driver med søppelpost (spam). Det er også mulig å sette opp flere domenenavn som peker til den samme tjenesten, for eksempel under forskjellige toppdomener. Hvis ett domenenavn slettes, kan de andre brukes for oppslag på vanlig måte. Det betyr at det ulovlige innholdet fremdeles kan være tilgjengelig, for eksempel via et .com-domene, også etter at .no-domenet er slettet.

Mer om konflikter om domenenavn og innhold på nettet (video):
www.norid.no/no/domenekonflikter/video

4. Aktuelle tiltak i våre systemer

Enten det dreier seg om en rettighetskonflikt eller en konflikt om ulovlige tjenester, skjer de fleste tiltakene utenfor Norids systemer. Det er likevel

nyttig å ha en oversikt over hvilke tiltak det er mulig for Norid å gjennomføre med et domenenavn i egne systemer.

Frivillige tiltak

En domeneabonnent kan selv frivillig be om å få utført en rekke handlinger i Norids systemer på sitt

domenenavn. I de tilfellene der partene blir enige, er dette en rask og effektiv måte å løse en konflikt på.

Hva er mulig å gjøre med et domene?

- Oppdatere kontaktinformasjon
- Endre navnetjenere
- Flytte domenet til en ny forhandler
- Suspendere domenet
- Overføre domenet til en ny abonnent
- Slette domenet

Suspensjon: Domenet slutter å virke, men abonnementet er fortsatt registrert på abonnenten.

Overføring: Det er en forutsetning at den nye abonnenten fyller vilkårene i regelverket.

Sletting: Abonnementet opphører og domenet fjernes fra databasen. Normalt blir domenet tilgjengelig for andre søkere umiddelbart.

Tvungne tiltak mot abonnenten

Alle handlingene som en abonnent frivillig kan gjøre med abonnementet, kan også pålegges eller forbyes som en del av et tvungent tiltak rettet mot abonnenten.

Norid krever at det fremlegges en skriftlig beslutning fra retten eller påtalemyndigheten for at vi skal kunne sette inn tvungne tiltak mot abonnenten. Det er viktig å merke seg at det ikke er nødvendig å trekke Norid inn som part i konflikten i disse tilfellene. Den skriftlige beslutningen rettes mot abonnenten, og i henhold til avtalen mellom oss og abonnenten, kan vi så gjennomføre operasjonen. Dette forutsetter at vi er blitt gjort kjent med beslutningen, og at beslutningen er utformet slik at operasjonen kan gjennomføres i våre systemer.

De tvungne tiltakene kan deles i tiltak som gjelder mens konflikten pågår, og tiltak som trer i kraft idet konflikten avsluttes.

Mens konflikten pågår kan vi

- suspendere domenet til konflikten er avsluttet

- begrense abonnentens råderett over domenet, for eksempel forby sletting, overføring eller andre endringer mens konflikten pågår
- overdra råderetten over domenet til noen andre inntil konflikten er avsluttet. Dette kan være aktuelt i straffesaker

Merk at et forbud mot å endre forhandler eller navnetjener er mer problematisk. Både forhandleren og leverandøren av navnetjenesten kan være tredjeparter som ikke er en del av konflikten, og som kan ha et legitimt ønske om å ikke ha abonnenten som kunde lenger.

Det påløper en årlig abonnementsavgift for domener. De fleste registreringsenheter, inkludert Norid, sletter domenenavn automatisk hvis abonnementsavgiften ikke blir betalt. Ved suspensjon eller forbud mot sletting, må det samtidig tas stilling til om det er abonnenten eller motparten som skal pålegges å betale abonnementsavgiften hvis den skulle forfalle til betaling mens konflikten pågår.

Etter konflikten er avsluttet kan vi

- overføre domenet til en ny abonnent
- slette domenet

Det er viktig å merke seg at sletting av et abonnement ikke hindrer abonnenten i å registrere domenet på nytt. Det er ikke mulig å sperre enkelte søkere fra å registrere bestemte domenenavn med våre automatiske systemer.

Sivile saker

Rettsvesenet kan behandle domenekonflikter på linje med andre konflikter, også om saken har vært behandlet i Domeneklagenemnda. For å oppfylle kravene om rask og billig behandling og samtidig ivareta rettsikkerheten, foregår nemndas behandling innenfor klart avgrensede rammer. Når en tvist fremmes for domstolen, settes imidlertid nemndas avgjørelse til side til fordel for en helt ny tviste-

behandling. Her kan argumenter og grunnlag som ikke ble brukt i nemndssaken trekkes inn. Nemndas avgjørelse kan fungere som en ekspertuttalelse, men legger ingen føringer for hvilke momenter domstolen skal legge vekt på.

I sivile saker kommer tiltak mens konflikten pågår vanligvis som en midlertidig forføyning, mens tiltak etter avsluttet konflikt kommer i en dom eller endelig rettsavgjørelse.

Når det foreligger en rettskraftig avgjørelse, gir regelverket hjemmel for at Norid kan overføre eller slette et domene eller gjennomføre andre tiltak uten abonnentens samtykke. Forutsetningen er at påstandene i avgjørelsen er formulert slik at de kan gjennomføres uten å komme i konflikt med avtalen mellom oss og abonnenten eller regelverket for øvrig.

Forslag til påstander i sivile saker

www.norid.no/domenekonflikter/rettslig-behandling/pastand-sivilsaker/

Straffesaker

I henhold til straffeprosessloven (strpl.) § 203 kan ting som antas å ha betydning som bevis, beslaglegges inntil rettskraftig dom foreligger. Det samme gjelder ting som antas å kunne inndras eller kreves utlevert av fornærmede. Høyesterett har avgjort at domenenavn anses som en ting i denne sammenheng, og dermed kan beslaglegges⁹. Påtalemyndigheten har primærkompetanse til å beslutte beslag etter strpl. § 205 hvis «besitter ikke vil utlevere frivillig». Enhver som rammes av beslaget, kan imidlertid kreve beslutningen om beslag bragt inn for retten, jf. strpl. § 208.

For domenenavn er det abonnementet som beslaglegges, ved at politiet overtar råderetten over det til saken er avgjort. Norid er ikke part i slike saker, men fordi vi driver registeret for norske domenenavn, må vi registrere at råderetten for abonnementet er flyttet. Beslaget rettes mot abonnenten, og påtalemyndighetens beslutning sendes skriftlig til oss. Deretter overføres abonnementet, og politiet blir stående som abonnent med de rettigheter og plikter det innebærer.

Mens domenet er beslaglagt, står politiet ansvarlig for at abonnementet opprettholdes slik at det i sin tur kan tilbakeføres, og politiet må betale for flytting av domenet og andre avgifter som måtte påløpe.

Beslag gjelder til det blir frafalt eller hevet på annen måte. Når beslaget opphører, skal politiet overføre abonnementet til den opprinnelige abonnenten eller noen denne peker ut. Dette gjøres i henhold til vanlige rutiner for overføring av domener.

I en straffesak vil beslag av domenenavn kunne ende med en dom om inndragning som det endelige tvangstiltaket. Siden abonnenten ikke eier domenet, men bare abonnerer på det, vil inndragning av domenenavn i praksis måtte fungere på en annen måte enn det gjør for en eiendel. Abonnementet har blitt brukt til å tilby en adresse for en ulovlig tjeneste, men domenet i seg selv er ikke ulovlig. På samme måte som for telefonnummer er det bruksretten til domenet som inndras, ikke selve domenet. Når abonnementet slettes blir domenet igjen en del av den totale domeneressursen som Norid forvalter.

Domenenavn er en begrenset ressurs, og det er viktig at så mye som mulig av ressursen er tilgjengelig for dem som ønsker seg domenenavn. Samtidig er det behov for å beskytte en uvitende tredjepart mot den belastningen det kan være å registrere et domenenavn som nylig har vært involvert i en straffesak. Vår rutine er derfor å sette domenet i karantene en viss tid før det gjøres tilgjengelig for andre søkere.

Veiledning for politi og påtalemyndighet

Beslag: www.norid.no/domenekonflikter/beslag/

Inndragning: www.norid.no/domenekonflikter/inndragning/

Kilder:

- 1** Ekomloven § 7-1
https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-83/KAPITTEL_7#§7-1
- 2** Domeneforskriften
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-08-01-990>
- 3** Forvaltningsmodellen for .no
<https://www.norid.no/no/regelverk/forvaltningsmodell/>
- 4** Prosess for utvikling av regelverket for .no
<https://www.norid.no/no/regelverk/regelverksprosess/>
- 5** Regelverket for .no
<https://www.norid.no/no/regelverk/navnepolitikk>
- 6** Egenerklæring
<https://www.norid.no/no/regelverk/navnepolitikk/vedlegg-g>
- 7** Registrarkontrakt
<https://www.norid.no/no/registrar/ordning/avtale/>
- 8** HR-2009-01692-U
<https://www.norid.no/domenekonflikter/rettssaker/dommer/beslag-i-domenenavn.pdf>
- 9** HR-2009-01692-U
<https://www.norid.no/domenekonflikter/rettssaker/dommer/beslag-i-domenenavn.pdf>